

RAN-2303000501043002/2311001001043002
F.Y.B.Sc. Mathematics (Sem. - I) Examination November - 2025
MDC - Elementary Calculus (MH-MLD-102)
Time: 2 Hours]
[Total Marks: 50
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
All questions are compulsory.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ સૂચવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the question
- (4) પ્રચલિત સંકેતોને અનુસરો.
Follow usual notations

Seat No.:

Student's Signature

પ્ર.1 ગમે તે દસનાં જવાબ આપો : દરેક નો 1 ગુણ.
10

- (a) ગણ A થી ગણ B નું વિધેય વ્યાખ્યાયિત કરો.
- (b) જો $A = \left(\frac{x+1}{3}, 2 \right) = (-1, y/3)$ તો x, y ની કિંમત શોધો.
- (c) $f(x) = k$ જ્યાં k અચળ છે, નો વિસ્તાર શું થશે?
- (d) કિંમત શોધો: $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^5 + 1}{x + 1}$
- (e) જો $y = \ln e^{5x}$, હોય તો $\frac{dy}{dx}$ શોધો.
- (f) $\log_{10} x$ નું x ને સાપેક્ષ વિકલન શોધો.
- (g) $\int \frac{x}{e^{x^2}} dx$ ની કિંમત શોધો.
- (h) $\int \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}}$ ની કિંમત શોધો.
- (i) કિંમત શોધો : $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3^{2x} - 1}{x}$
- (j) $y = \cot^2 x$ નું x ને સાપેક્ષ વિકલન શોધો.
- (k) વ્યાખ્યાયિત વિધેય વ્યાખ્યાયિત કરો.
- (l) $\int \sin^2 x \, dx$ ની કિંમત શોધો.

પ્ર. 2 ગમે તે બેનાં જવાબ આપો.
10

- (a) જો $R = \{(x, y) : |x - y| \leq 4, x, y \in A\}$ એ ગણ $A = \{-1, -2, 1, 2, 3, 4\}$ પરનો સંબંધ હોય તો, R ને ક્રમયુક્ત જોડીઓના ગણ સ્વરૂપે લખો. R નો પ્રદેશ અને વિસ્તાર શોધો.
- (b) વિધેય $f(x) = \frac{3x-2}{4x+7}$ નો પ્રદેશ અને વિસ્તાર શોધો.

- (c) જો $f = \{(1, 2), (-2, 3), (-3, -5), (4, 6), (5, 11)\}$, $g = \{(1, 4), (-2, 5), (-3, 6), (4, 0), (6, 10)\}$ વિધેયો હોય તો $f + g$, $f - g$, $f \cdot g$ અને f/g શોધો.

પ્ર. 3 ગમે તે બેનાં જવાબ આપો.

10

- (a) કિંમત શોધો : $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^4 + x^3 - x - 1}{x^3 + 1}$
- (b) દર્શાવો કે વિધેય $y = |x + 1|$ એ $x = -1$ આગળ વિકલનીય નથી.
- (c) વિધેય $f(x) = \begin{cases} 2x + 3 & ; x \leq 2 \\ 2x - 3 & ; x > 2 \end{cases}$ એ $x = 2$ આગળ સતત છે કે કેમ તે ચકાસો?

પ્ર. 4 ગમે તે બેનાં જવાબ આપો.

10

- (a) $y = \frac{1}{2x-1}$ નું વ્યાખ્યાની મદદ થી x ને સાપેક્ષ વિકલન મેળવો.
- (b) જો $e^y - e^{-y} = 2x$ હોય તો સાબિત કરો કે $\frac{dy}{dx} = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}}$
- (c) જો $y = \sqrt{\frac{(x-3)(x^2+4)}{3x^2+4x+5}}$ હોય તો $\frac{dy}{dx}$ શોધો.

પ્ર. 5 ગમે તે બેનાં જવાબ આપો

10

- (a) $\int \frac{5x-2}{1+2x+3x^2} dx$ મેળવો.
- (b) $\int \frac{3x-1}{(x-1)(x-2)(x-3)} dx$ મેળવો
- (c) $\int_0^{\pi/2} \frac{\sin x}{1+\cos^2 x} dx$ મેળવો

ENGLISH VERSION

Q.1 Answer any TEN.

10

- (a) Define a function from a set A to B
- (b) If $A = \left(\frac{x+1}{3}, 2\right) = (-1, y/3)$ then find x, y .
- (c) What is range of $f(x) = k$? where k is a constant
- (d) Evaluate $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^5 + 1}{x + 1}$
- (e) If $y = \ln e^{5x}$, find $\frac{dy}{dx}$
- (f) Find derivative of $\log_{10} x$ with respect to x
- (g) Evaluate $\int \frac{x}{ex^2} dx$
- (h) Write $\int \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}}$
- (i) What is value of $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3^{2x} - 1}{x}$?

- (j) Differentiate $y = \cot^2 x$ with respect to x
- (k) Define a surjective function.
- (l) Write the value of $\int \sin^2 x \, dx$.

Q. 2 Answer any TWO.

10

- (a) If R is a relation on $A = \{-1, -2, 1, 2, 3, 4\}$ given by $R = \{(x, y) : |x - y| \leq 4, x, y \in A\}$, write R as a set of ordered pairs. Find also domain and range of R .
- (b) Find the domain and range of the function $f(x) = \frac{3x-2}{4x+7}$
- (c) If $f = \{(1, 2), (-2, 3), (-3, -5), (4, 6), (5, 11)\}$ and $g = \{(1, 4), (-2, 5), (-3, 6), (4, 0), (6, 10)\}$ are functions, find $f + g, f - g, fg$ and f/g .

Q. 3 Answer any TWO.

10

- (a) Evaluate $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^4 + x^3 - x - 1}{x^3 + 1}$
- (b) Show that the function $y = |x + 1|$ is not differentiable at $x = -1$.
- (c) Find whether the function $f(x) = \begin{cases} 2x+3 & ; x \leq 2 \\ 2x-3 & ; x > 2 \end{cases}$ is continuous at $x = 2$.

Q. 4 Answer any TWO.

10

- (a) Find the derivative of $y = \frac{1}{2x-1}$ with respect to x , using definition
- (b) If $e^y - e^{-y} = 2x$, prove that $\frac{dy}{dx} = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}}$
- (c) If $y = \sqrt{\frac{(x-3)(x^2+4)}{3x^2+4x+5}}$ find $\frac{dy}{dx}$

Q. 5 Answer any TWO.

10

- (a) Evaluate $\int \frac{5x-2}{1+2x+3x^2} \, dx$
- (b) Evaluate $\int \frac{3x-1}{(x-1)(x-2)(x-3)} \, dx$
- (c) Evaluate $\int_0^{\pi/2} \frac{\sin x}{1 + \cos^2 x} \, dx$